

Begrijp je wat je leest?

*Een praktijkgericht onderzoek naar
persoonlijk Bijbellezen onder mbo-jongeren*

Deel 3:

*Is er een relatie tussen leesgewoonten, leesplezier en Bijbellezen?
Wat stimuleert mbo-jongeren tot persoonlijk Bijbellezen? Wat zijn
wensen en verwachtingen met betrekking tot persoonlijk Bijbellezen?*

Leden van de werkgroep Identiteit & Vorming

Harmen Mooiweer BA, docent Hoornbeeck College Amersfoort

Wicher Hoeve BA, docent Hoornbeeck College Kampen

Drs. Alice Middelkoop-Stijsiger, coördinator Kenniscentrum

Ko Biersteker MA, docent Hoornbeeck College Goes

Reindert Blom MA, docent Hoornbeeck College Gouda

De werkgroep Identiteit & Vorming is onderdeel van het Kenniscentrum. Het doel van de werkgroep Identiteit & Vorming is het doen van kleinschalig praktijkgericht onderzoek hoe de ontwikkeling van een christelijke identiteit bevorderd kan worden. Met dit onderzoek wil deze werkgroep docenten, ouders en catecheten helpen om mbo-jongeren de weg te wijzen in hun zoektocht door het leven. Deze werkgroep bouwt voort op eerdere bevindingen van het lectoraat 'Vorming vanuit de Bron' (2015-2019) van drs. N. van Steensel.

Werkgroep Identiteit & Vorming (2024).

Amersfoort: Hoornbeeck College.

Begrijp je wat je leest? - Inleiding

Een praktijkgericht onderzoek naar persoonlijk Bijbellezen onder mbo-jongeren..

Het christelijk geloof heeft als ultiem doel God te eren en onze naaste lief te hebben. De taak voor christelijke opvoeders om kinderen op te voeden tot dit doel, lijkt een onmogelijke opgave. Toch maken we in afhankelijkheid van Gods genade, onze kinderen vertrouwd met de belangrijkste onderdelen van het christelijk geloof. Zo leren wij hen bidden, Bijbellezen en nemen wij hen mee naar de kerk. Een christelijke opvoeder maakt het kind niet alleen vertrouwd met deze praktijk, maar hij leeft het voor, legt het uit en helpt het kind het zich eigen te maken. Dit leerproces gaat doorgaans niet vanzelf, daarom is het goed om na te denken wat helpend kan zijn bij deze opvoedtaak. Dit was ook een van de conclusies van het lectoraat Vorming vanuit de Bron ten aanzien van persoonlijk Bijbellezen bij (v) mbo-jongeren: 'Ouders en andere opvoeders moeten dat bewust aanleren.' Daarom heeft de werkgroep Identiteit & Vorming een onderzoek uitgevoerd naar het aanleren van persoonlijk Bijbellezen onder mbo-jongeren. Aangezien vorming niet plaatsvindt in een vacuüm, richt dit onderzoek zich niet alleen op mbo-jongeren, maar ook op hun opvoeders. Zo kunnen we resultaten mogelijk ook aan de opvoedcontext relateren.

De vraag die bij het onderzoek centraal staat is: *Op welke manier kunnen opvoeders persoonlijk Bijbellezen aanleren bij mbo-jongeren?* Daaruit volgen een aantal deelvragen:

1. Wat is reeds bekend hoe persoonlijk Bijbellezen bij mbo-jongeren kan worden bevorderd?
2. In hoeverre is de manier van persoonlijk Bijbellezen van mbo-jongeren vergelijkbaar met die van hun opvoeders?
3. In hoeverre kunnen docenten inschatten wat mbo-jongeren van een Bijbeltekst begrijpen?
4. Welke stimulerende en belemmerende factoren ervaren mbo-jongeren en ouders bij het aanleren van persoonlijk Bijbellezen?

De uitkomsten van dit onderzoek geven inzicht in het persoonlijk Bijbellezen bij mbo-jongeren en monden uit in praktische handvatten hoe opvoeders mbo-jongeren kunnen ondersteunen bij het aanleren van persoonlijk Bijbellezen. We werken hierbij niet aan een maakbare godsdienst, maar we zijn ervan overtuigd dat de Heilige Geest de geloofsopvoeding kan en wil zegenen.

Dit onderzoek is opgedeeld in meerdere deelonderzoeken. Voor de eerste vraag is er onderzoek gedaan naar (wetenschappelijke) literatuur over (persoonlijk) Bijbellezen onder jongeren. De bevindingen die daarin naar voren zijn gekomen, zijn verwerkt in de enquête en interviews. De tweede deelvraag is onderzocht met een enquête onder mbo-jongeren, ouders en docenten. De derde door zowel docenten als mbo-jongeren een Bijbelpassage te laten lezen en daarover vragen te beantwoorden. De student geeft daarbij aan wat hij van de passage begrijpt en de docent spreekt zijn verwachtingen over het begrip van de mbo-jongeren. Voor de beantwoording van de vierde vraag zijn we in gesprek gegaan met mbo-jongeren en ouders.

De resultaten van dit onderzoek publiceert de werkgroep in een reeks van korte bijdragen. Dit is de derde uitgave in de reeks. Zo mogelijk geven we een vraag of tip mee om te overdenken of te bespreken. Aan het eind van de reeks worden alle bijdragen gebundeld tot een uitgave.

We hopen dat dit onderzoek bijdraagt aan het gesprek over persoonlijk Bijbellezen bij mbo-jongeren, zodat onze jongeren deze praktijk aanleren en meer en meer verworteld raken in het christelijk geloof.

Namens de werkgroep Identiteit & Vorming.

¹ Van Steensel, N. (2017). *Lectoraat Vorming vanuit de Bron. Opvoeden tot zelfstandigheid*. Amersfoort: Hoornbeeck College, p. 56.

Deel 3. Leesgewoonten en leesplezier, stimulans en wensen met betrekking tot persoonlijk Bijbellezen

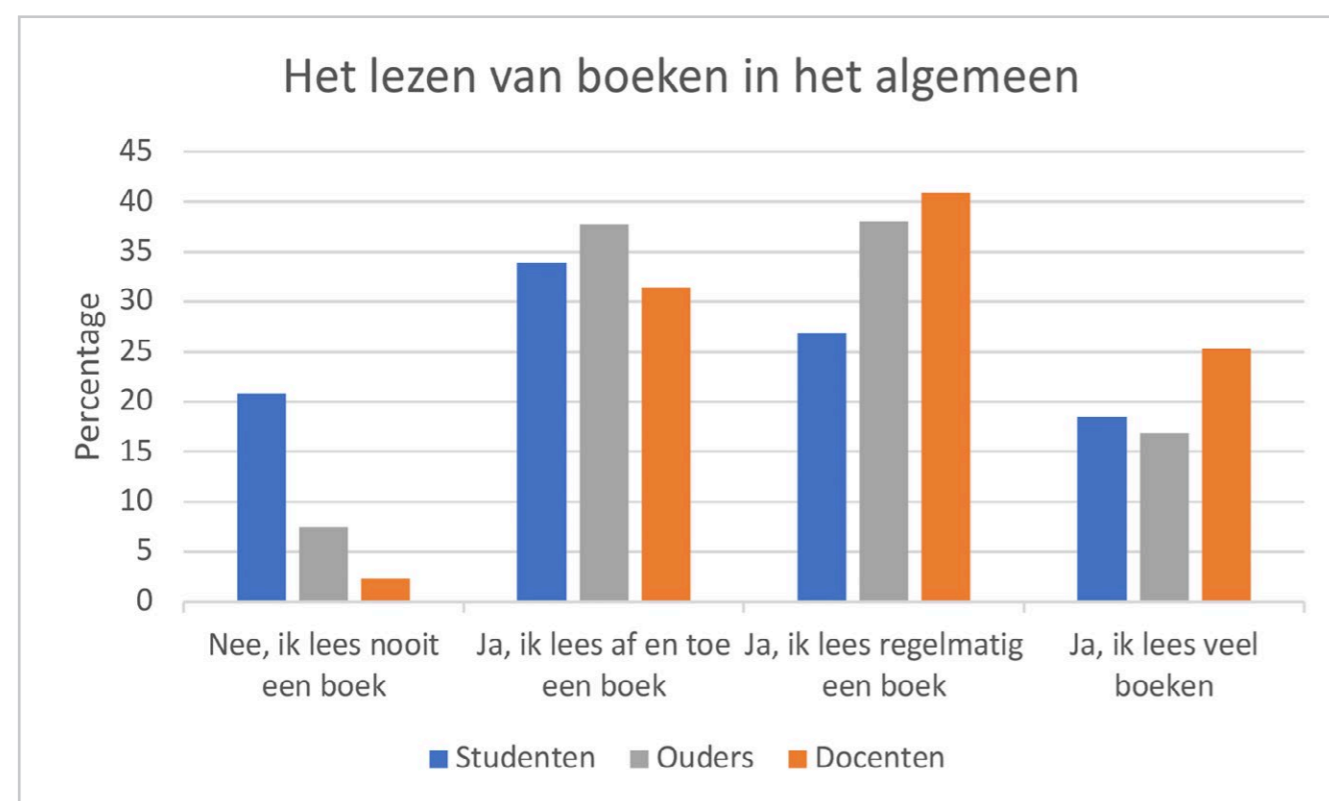
In deze uitgave gaan we in op drie thema's. Allereerst de vraag of leesgewoonten en leesplezier verband houden met hoe vaak er in de Bijbel gelezen wordt en hoe goed de Bijbel begrepen wordt. Verder vragen we de mbo-jongeren naar welke stimulansen zij ervaren om persoonlijk in de Bijbel te gaan lezen, en aan opvoeders op welke manier zij jongeren stimuleren. In het derde artikel onderzoeken we welke wensen er leven t.a.v. het persoonlijk Bijbellezen en bij wie dan precies, en zoeken we naar factoren die kunnen helpen om meer in de Bijbel te lezen.

1. Leesgewoonten en leesplezier in relatie tot Bijbellezen

We zeggen weleens: één beeld zegt vaak meer dan duizend woorden. Toch is de Bijbel enkel geschreven tekst. Zeker in onze tijd, waarin beeld steeds

belangrijker is geworden en lezen veel minder wordt gedaan dan eerder, kan het lezen van de Bijbel dan ook een uitdaging vormen. En met dat gegeven houden we ons in dit artikel bezig. Je zou je kunnen voorstellen dat een fervente of geofende lezer gemakkelijker de Bijbel leest dan iemand die moeite heeft met lezen of er niet van houdt. Blijkt dat ook uit ons onderzoek onder mbo-jongeren? Daarover nu meer.

Ruim één vijfde van de ondervraagde mbo-jongeren geeft aan nooit een boek te lezen. Bijna de helft (45%) daarentegen leest vaak of regelmatig een boek. Daartussenin leest ruim één derde af en toe een boek. De grootste groep komt dus op zijn minst af en toe in aanraking met een boek. Voor ouders geldt dat zij gemiddeld wat meer lezen, en docenten lezen nóg weer vaker een boek.

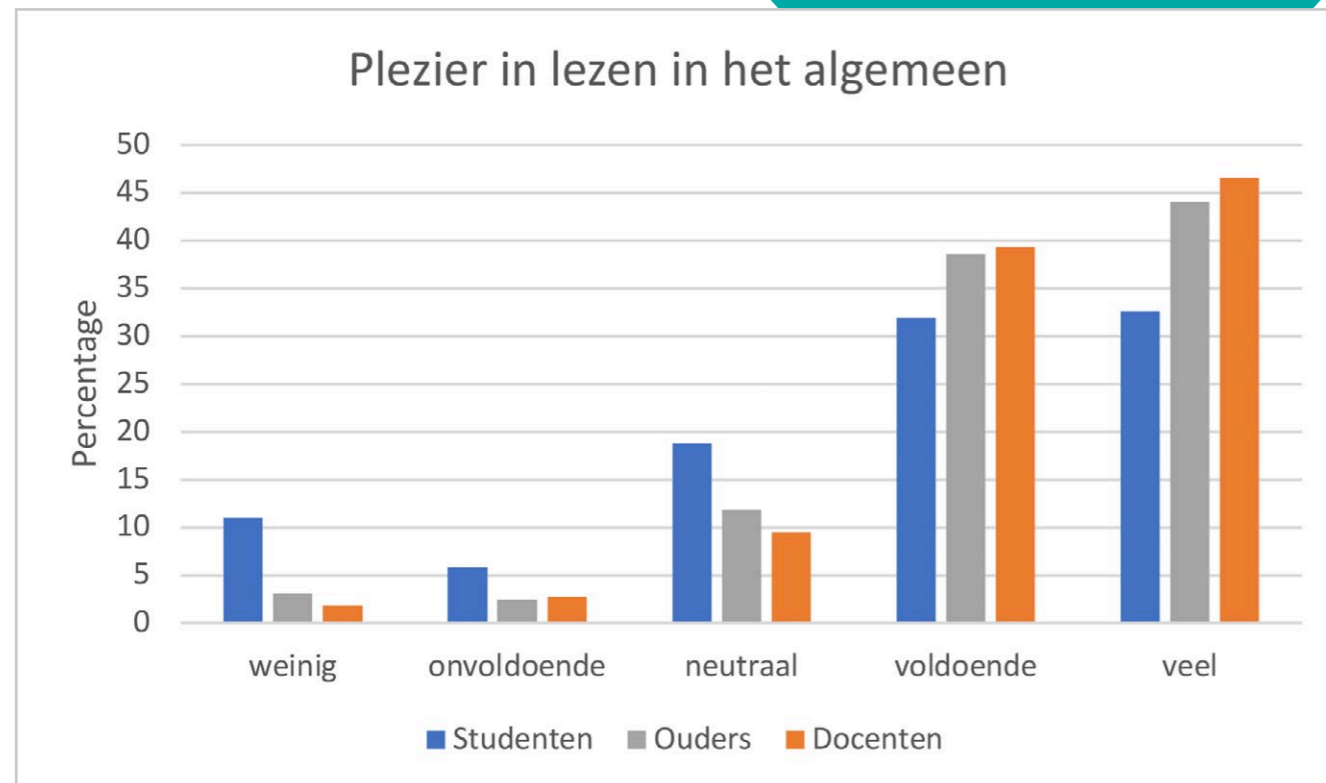
Figuur 1. Algemeen leesgedrag mbo-studenten, ouders en docenten

Zeker in onze tijd, waarin beeld steeds belangrijker is geworden en lezen veel minder wordt gedaan dan eerder, kan het lezen van de Bijbel dan ook een uitdaging vormen.

Op de vraag “Heb je plezier in lezen?” antwoordt 64,5% van de mbo-jongeren positief, waarvan ongeveer de helft zeer positief. Ongeveer een vijfde deel is neutraal over lezen, en de overige 17% is negatief of erg negatief over lezen in het algemeen. Vergeleken met de vorige vraag ligt het zwaartepunt hier meer bij de positieve antwoorden. Een groot deel van de mbo-jongeren heeft dus wel plezier in lezen, maar niet iedereen brengt het ook in de praktijk.

Een groot deel van de mbo-jongeren heeft dus wel plezier in lezen, maar niet iedereen brengt het ook in de praktijk.

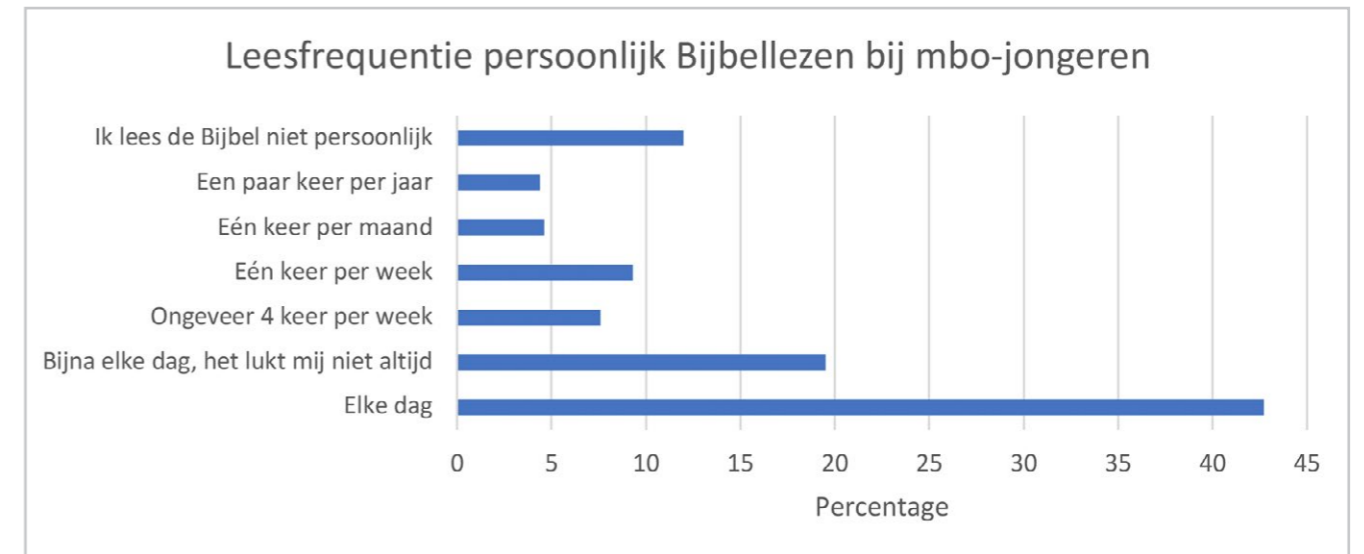
Figuur 2. Plezier in lezen

Zijn degenen die vaak een boek lezen inderdaad degenen die plezier in lezen hebben? Dat blijkt over het algemeen zo te zijn. Frequente lezers (“ik lees regelmatig een boek” of “ik lees veel boeken”) geven voor het grootste deel aan ook plezier in lezen te hebben; sommigen staan er neutraal in. Een deel van de minder frequente lezers is ook positief over lezen: 54% van degenen die af en toe een boek lezen, en bijna 13% van degenen die nooit een boek lezen. De groep die weinig tot geen plezier in lezen heeft, bestaat alleen uit jongeren die ook slechts af en toe (15% van de groep) tot nooit (85%) lezen.

Uit deze cijfers valt op te maken dat er onder de mbo-jongeren een sterk verband bestaat tussen leesplezier en leesfrequentie, maar dat ook minder frequente lezers positief kunnen zijn over lezen.

Interessant voor het Hoornbeek-onderzoek is of leesplezier en leesfrequentie gerelateerd zijn aan persoonlijk Bijbellezen van jongeren. Is een student die veel leest ook waarschijnlijk iemand die veel Bijbelleest? Dit blijkt nog niet zo eenvoudig te zijn. We zoomen verder in op het leesgedrag van mbo-jongeren.

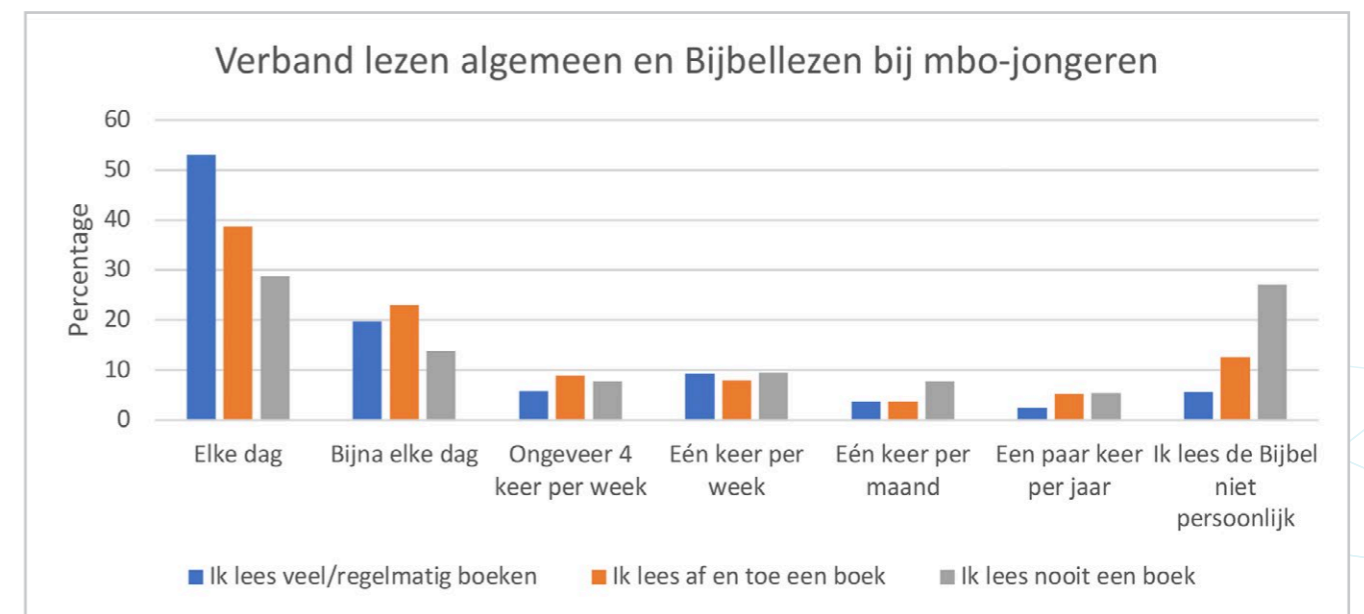
In een eerdere publicatie publiceerden we al de leesfrequentie van mbo-jongeren (zie figuur 3).

Figuur 3. Bijbelleesfrequentie mbo-jongeren algemeen

Is dat beeld hetzelfde als je de groepen verdeelt in hoeveel boeken zij verder lezen? Van de mbo-jongeren die op zijn minst regelmatig boeken lezen, leest ruim de helft dagelijks persoonlijk de Bijbel en nog eens 20% bijna dagelijks, en maar weinigen (12%) minder dan wekelijks. Iets trouwere Bijbellezers dan gemiddeld dus.

Van degenen die nooit een boek lezen, leest bij elkaar 43% dagelijks of bijna dagelijks de Bijbel. Ook lezen vier op de tien van hen minder dan wekelijks in de Bijbel; in meer dan de helft van de gevallen betekent dat “nooit”. Deze groep leest dus gemiddeld genomen juist minder trouw in de Bijbel. In figuur 4 is vooral bij de uitersten het verschil tussen frequente boekenlezers en niet-frequente boekenlezers goed te zien.

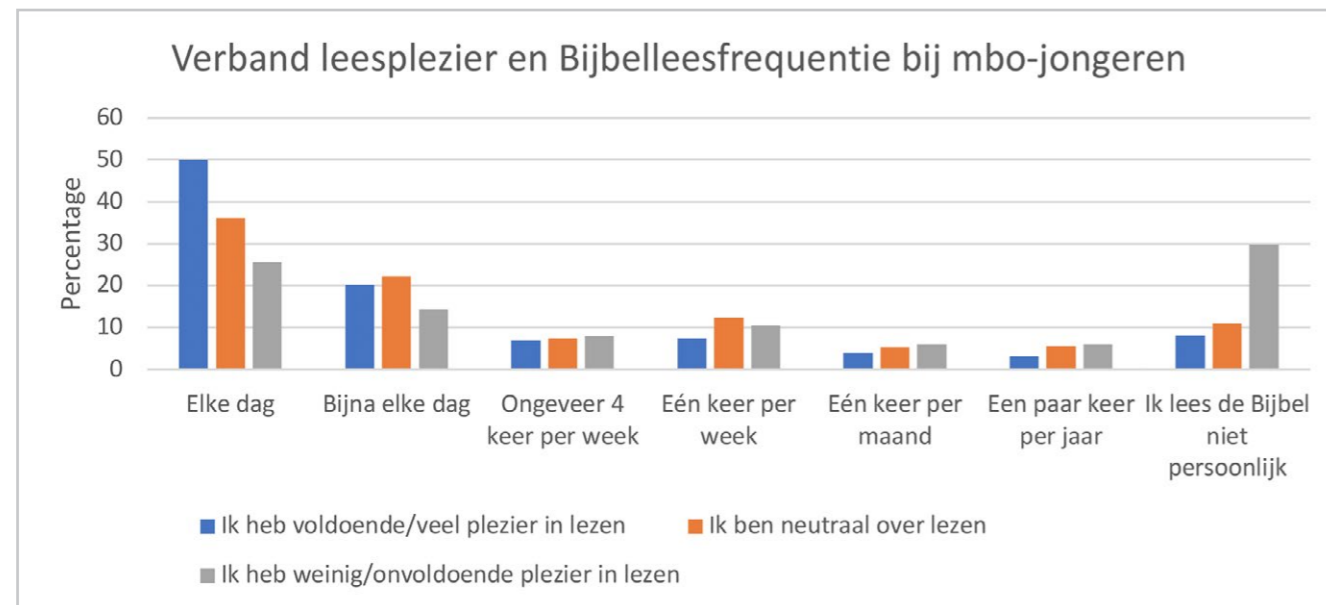
Figuur 4. Bijbelleesfrequentie ingedeeld naar boekenleesfrequentie

Er is dus een trend te zien dat mbo-jongeren die veel boeken lezen, ook vaker persoonlijk in de Bijbel lezen. En dat degenen die juist geen boeken lezen, ook minder vaak persoonlijk in de Bijbel lezen. Toch leest ook van hen meer dan de helft minstens wekelijks in de Bijbel, en meestal betekent dat zelfs (bijna) dagelijks.

Precies dezelfde vergelijking hebben we gemaakt tussen het plezier in lezen en hoe vaak mbo-jongeren de Bijbel lezen. Gezien het sterke verband tussen leesfrequentie en -plezier, is hier een vergelijkbaar beeld te verwachten.

Waar het leesplezier toeneemt, neemt over het algemeen ook het Bijbellezers toe. Van degenen

die weinig plezier in lezen hebben, leest 35% de Bijbel niet persoonlijk. Een even groot deel van hen doet dat juist dagelijks of bijna dagelijks. Van de groep die veel plezier in lezen heeft, leest ruim 71% (bijna) dagelijks de Bijbel en maar 9% nooit of een paar keer per jaar. Er is dus een voorzichtig verband tussen leesplezier in het algemeen en de frequentie van Bijbellezers. Net als bij het lezen van boeken is het ook hier niet zo dat een mbo-jongere die weinig plezier aan lezen beleeft, per definitie weinig in de Bijbel leest. Toch is de groep die aangeeft in het algemeen weinig of onvoldoende leesplezier te hebben en óók niet of nauwelijks in de Bijbel leest, aanzienlijk. Zie figuur 5 voor het totaalbeeld.

Figuur 5. Bijbellesfrequentie ingedeeld naar leesplezier

Wat weten we nu over mbo-jongeren, boeken en Bijbellezers? In een groep frequente boekenlezers zijn er bovengemiddeld veel frequente Bijbellezers, en in een groep die geen boeken leest juist een benedengemiddeld aantal frequente Bijbellezers. Mogelijk wijst dat erop dat als je studenten vaker aan het lezen krijgt, dat ook de drempel om de Bijbel (vaker) erbij te pakken lager wordt. Tegelijk kun je niet zeggen dat wie weinig boeken leest, ook wel weinig in de Bijbel zal lezen. Integendeel: er blijken er velen te zijn die nooit boeken lezen, maar wél regelmatig de Bijbel opendoen.

Het verband tussen leesplezier en Bijbellezers blijkt zeer vergelijkbaar te zijn met dat tussen leesfrequentie en Bijbellezers. Het belangrijkste

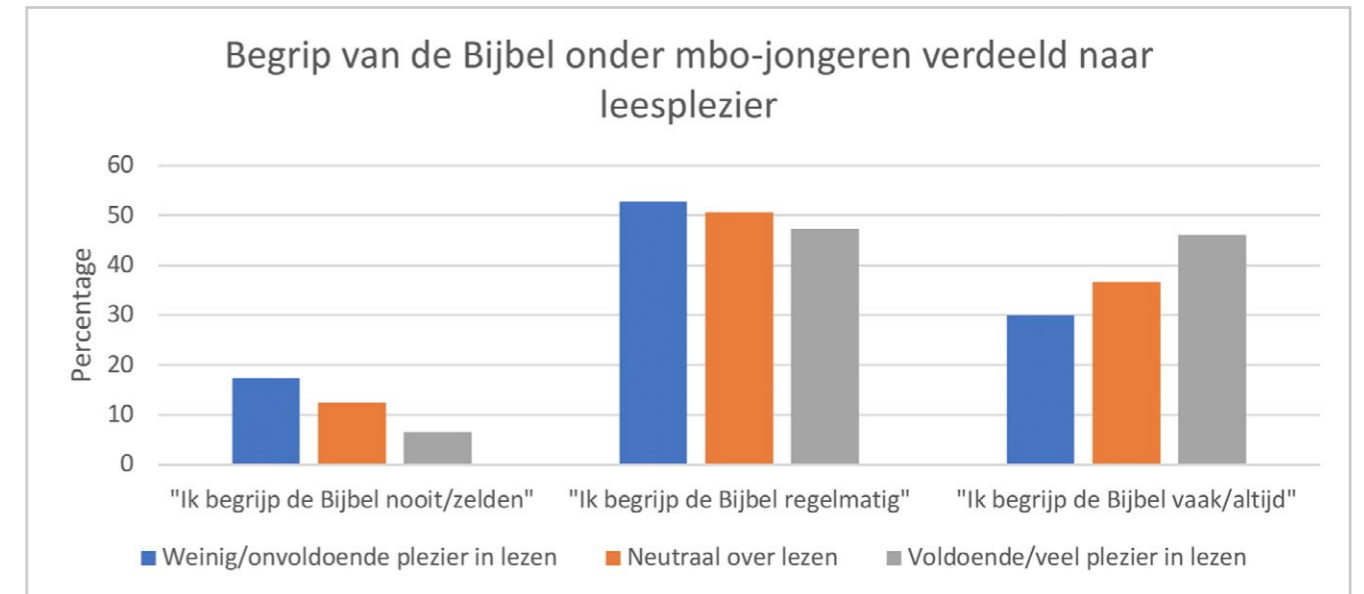
verschil is dat degenen die weinig plezier in lezen hebben nog wat sterker vertegenwoordigd zijn bij de minder frequente Bijbellezers. Daarmee is leesplezier een iets sterkere voorspellende factor voor Bijbellezers dan het lezen van boeken.

Geven de frequente boekenlezers ook aan vaker de Bijbel te begrijpen dan studenten die weinig tot geen boeken lezen? Hiertussen is nauwelijks een verband te ontdekken. Er is wel een lichte trend te zien dat wie weinig boeken leest, gemiddeld iets negatiever is over zijn of haar Bijbelbegrip, maar niet veel.

Als het gaat om leesplezier, zien we een iets sterker verband met Bijbelbegrip, maar ook hier moeten

we voorzichtig zijn met conclusies. Degenen die negatief zijn over lezen in het algemeen, begrijpen gemiddeld iets minder vaak de Bijbel. Ter illustratie de uitersten: Van degenen die weinig plezier in lezen hebben, begrijpt 51% de Bijbel regelmatig en 23,5% vaak. Van degenen die veel plezier in lezen hebben begrijpt bijna 46%

de Bijbel regelmatig, en nog eens 46% vaak. Die twee antwoorden ("regelmatig" en "vaak") bij elkaar genomen geven een verschil van zo'n 17,5 procentpunt tussen de leeslieverhebbers en hun tegenpolen, wat een duidelijke aanwijzing is dat leesplezier samenhangt met Bijbelbegrip. Figuur 6 geeft hier nog eens een algemeen beeld van.

Figuur 6. Bijbelbegrip ingedeeld naar leesplezier

Vragen:

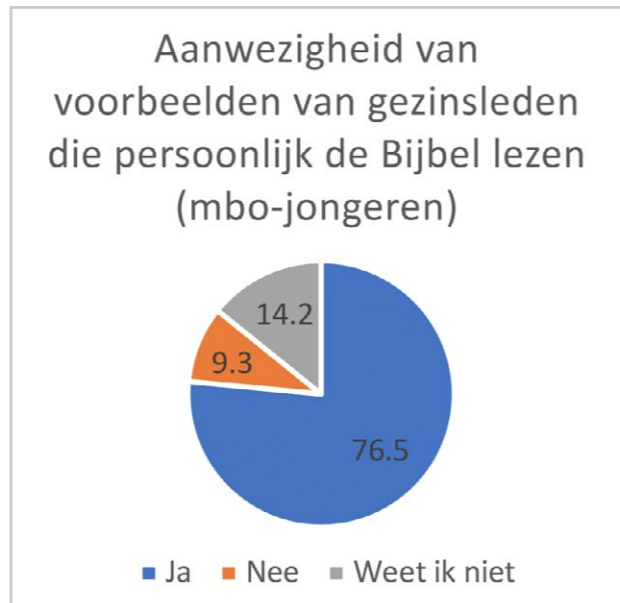
- Zou de hoeveelheid van persoonlijk Bijbellezers onder mbo-jongeren automatisch vergroten als zij ook meer boeken gaan lezen?
- Is het terecht om leesplezier in het algemeen te linken aan het lezen van de Bijbel? Is leesplezier nuttig voor Bijbellezers?

2. Stimulans tot persoonlijk Bijbellezen

Bijbellezen gaat niet vanzelf. Dit geldt niet alleen jongeren, maar ook ouderen. Het vraagt motivatie en discipline. In deze tijd vol (digitale) prikkels is dat niet eenvoudig. Bovendien hebben we ons hart niet mee. Kunnen opvoeders jongeren stimuleren in het Bijbellezen? Wat geven studenten zelf aan dat hen motiveert tot het lezen van de Bijbel?

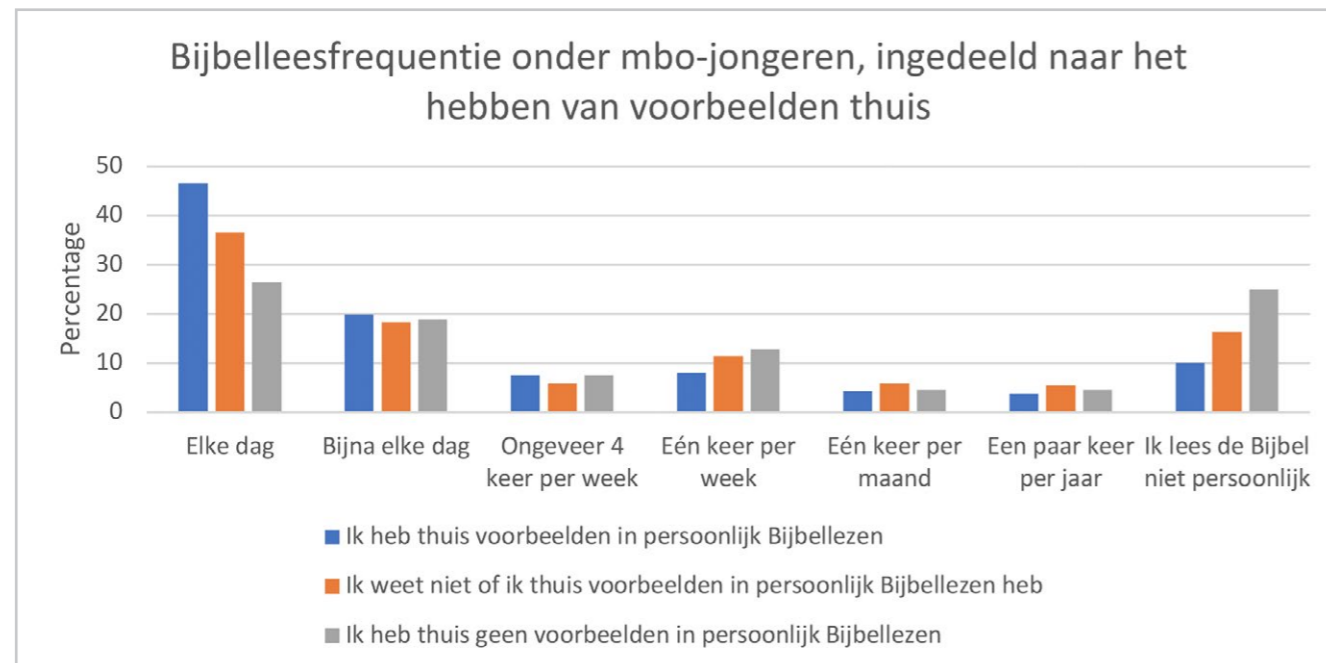
We vroegen mbo-jongeren: "Heb je thuis voorbeelden van gezinsleden die persoonlijk de Bijbel lezen, bijvoorbeeld ouders of broer/zus?" Ruim driekwart van de mbo-jongeren geeft hierop aan van wel. Bijna een kwart geeft aan dit te missen of niet zeker te weten of er voorbeelden zijn. In hun thuissituatie wordt er dus óf niet persoonlijk in de Bijbel gelezen, óf het is niet zichtbaar. Dat laatste kan regelmatig het geval zijn, getuige de 14% die aangeeft niet te weten of ze thuis voorbeelden hebben.

Mbo-jongeren die thuis niemand hebben die in het persoonlijk Bijbellezen een voorbeeld voor hen kan zijn, lezen zelf ook minder vaak persoonlijk in de Bijbel. Het deel dat aangeeft elke dag in de Bijbel te lezen is onder hen aanzienlijk kleiner. Het antwoord "ik lees de Bijbel niet persoonlijk" springt er juist uit: dat wordt dubbel zo vaak gegeven als gemiddeld. Bijna vier op de tien mbo-jongeren die thuis geen voorbeelden in persoonlijk Bijbellezen hebben, lezen

Figuur 7. Voorbeelden in Bijbellezen thuis

maximaal eens per maand uit de Bijbel. Bij jongeren die thuis wel voorbeelden hebben, zijn dat er minder dan twee op de tien. De groep die aangeeft niet te weten of ze thuis voorbeelden hebben, houdt het midden tussen de groep zonder en de groep met voorbeelden, maar leest dus nog altijd wat minder vaak dan gemiddeld persoonlijk in de Bijbel. Figuur 8 maakt dit inzichtelijk.

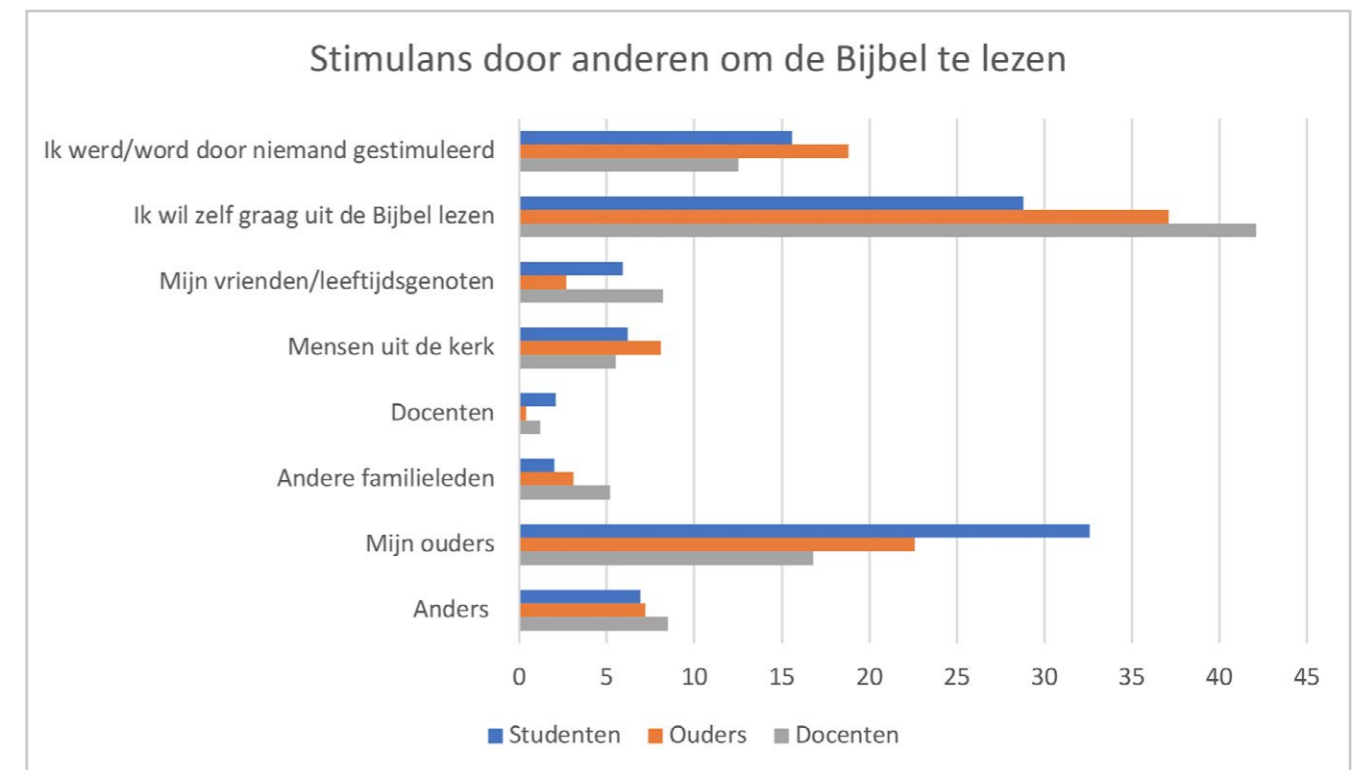
Figuur 8. Bijbelleesfrequentie en voorbeelden thuis

56% van de mbo-jongeren heeft iemand die hem/haar stimuleert om in de Bijbel te lezen. In meer dan de helft van de gevallen gaat dat om de ouders. Verder worden vrienden en mensen uit de kerk met regelmaat genoemd. Opvallend is dat de rol van docenten nihil is (slechts 2%), en ook andere familieleden dan ouders worden nauwelijks genoemd (ook 2%).

De andere 44% van de mbo-jongeren ervaart dus geen stimulans vanuit anderen. Tweederde van hen geeft echter wel aan zelf graag uit de Bijbel te willen lezen. Het overige deel, en dat is bijna 16% van alle mbo-jongeren, ervaart in het geheel geen stimulans om in de Bijbel te lezen, niet van buitenaf

en niet vanuit zichzelf. Bij deze groep zien we ook dat een relatief veel groter deel de Bijbel (helemaal) niet belangrijk vindt of er neutraal in staat. Blijkbaar maakt het stimuleren van Bijbellezen verschil.

Wat opvalt is dat er tussen de antwoorden van mbo-jongeren en die van de ouders niet veel verschil zit. Bijna 20% van de ouders geeft aan door niemand gestimuleerd te worden om in de Bijbel te lezen. Bijna een kwart van de ouders noemt als voornaamste stimulans de eigen ouders, en 37% wil vooral zelf graag uit de Bijbel lezen. Ook bij docenten vonden we een vergelijkbaar beeld: 13% wordt door niemand gestimuleerd, 17% met name door ouders, 42% noemt eigen motivatie.

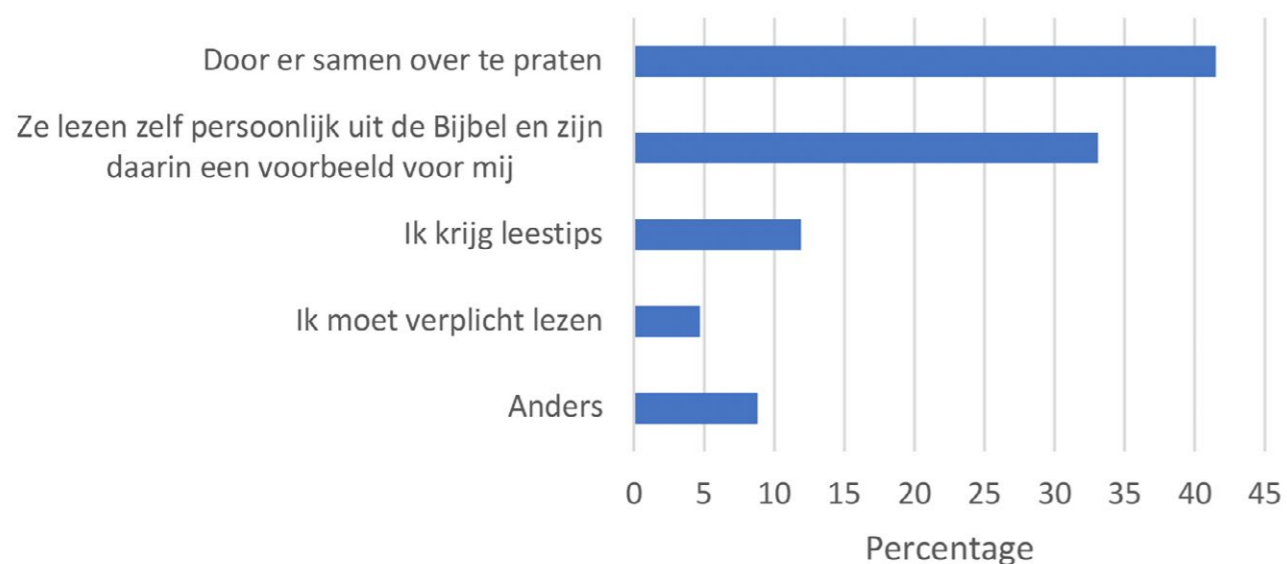

Figuur 9. Stimulans door anderen om persoonlijk in de Bijbel te lezen

Bijna vier op de tien mbo-jongeren die thuis geen voorbeelden in persoonlijk Bijbellezen hebben, lezen maximaal eens per maand uit de Bijbel. Bij jongeren die thuis wel voorbeelden hebben, zijn dat er minder dan twee op de tien.

Terug naar de jongeren. Als zij aangaven door anderen gestimuleerd te worden, vroegen we door hoe dat dan gebeurde. De manier waarop opvoeders, en andere personen om de studenten heen, hen stimuleren is vooral door het gesprek erover en het persoonlijk Bijbellezen voor te leven. Sommigen geven ook aan leestips te krijgen en een kleine groep (5%) zegt verplicht te worden tot persoonlijk Bijbellezen.

Manier waarop anderen studenten stimuleren om in de Bijbel te lezen

Figuur 10. Stimulansen die mbo-jongeren ervaren tot persoonlijk Bijbellezen

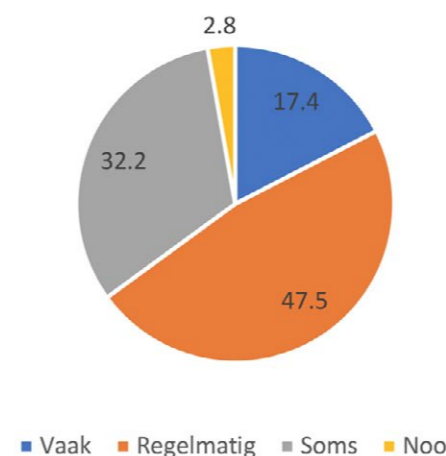
De situatie verschilt enigszins van ouders, waar het gesprek als stimulans iets minder vaak genoemd wordt, maar nog steeds belangrijk is: ruim 30% noemt dit. Het voorleven door anderen is voor ouders juist belangrijker dan voor studenten: bijna de helft noemt dit als stimulans. Bij docenten is dit verschil met mbo-jongeren ook aanwezig, maar minder sterk. Opvoeders hebben dus een iets andere ervaring dan de jongeren als het gaat om de stimulans tot Bijbellezen.

En hoe zeggen opvoeders te stimuleren? Een groot deel van de ouders en docenten stimuleert hun kinderen of studenten tot Bijbellezen. Tegelijk is de groep die aangeeft het "soms" te doen, relatief groot. Figuur 10 laat de gegeven antwoorden zien.

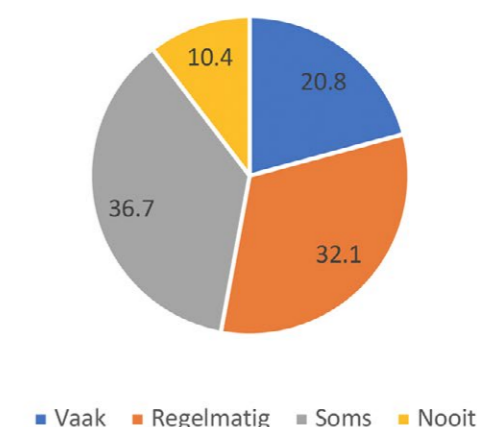
Het voorleven door anderen is voor ouders juist belangrijker dan voor studenten: bijna de helft noemt dit als stimulans.

Kunnen opvoeders jongeren stimuleren in het Bijbellezen? Wat geven studenten zelf aan dat hen motiveert tot het lezen van de Bijbel?

Stimuleren van kinderen door ouders

Stimulans van studenten door docenten

Figuur 11. Stimuleren van mbo-jongeren door ouders en docenten

Ouders en docenten hebben diverse redenen waarom zij mbo-jongeren wel of niet niet stimuleren persoonlijk de Bijbel te lezen. Sommige docenten geven aan dat ze geen les geven of weinig contact hebben met studenten. Ouders die hun kinderen niet stimuleren geven als toelichting soms aan dat dit averechts werkt of dat hun kinderen niets met lezen hebben. Als ouders hun kinderen stimuleren tot Bijbellezen doen ze dat meestal door gesprekken (46%), leestips (19%), zelf het goede voorbeeld geven (15%) of tijdens het gezamenlijk Bijbellezen (14%). Docenten gebruiken hier meestal hun dagopening voor (54%), en ook gesprekjes met studenten wordt vaak genoemd (27%).

Opvallend is de discrepantie tussen de stimulans die docenten zeggen te geven en die hun studenten ervaren: ruim de helft van de docenten zegt zijn/haar studenten regelmatig of vaak te stimuleren de Bijbel te lezen. Van die studenten zelf zegt slechts 2% het meest door docenten gestimuleerd te worden, en bovendien geeft 15% aan door niemand gestimuleerd te worden. Bij de ouders is het verschil tussen in hoeverre zij zeggen te stimuleren en wat de jongeren ervaren een stuk kleiner.

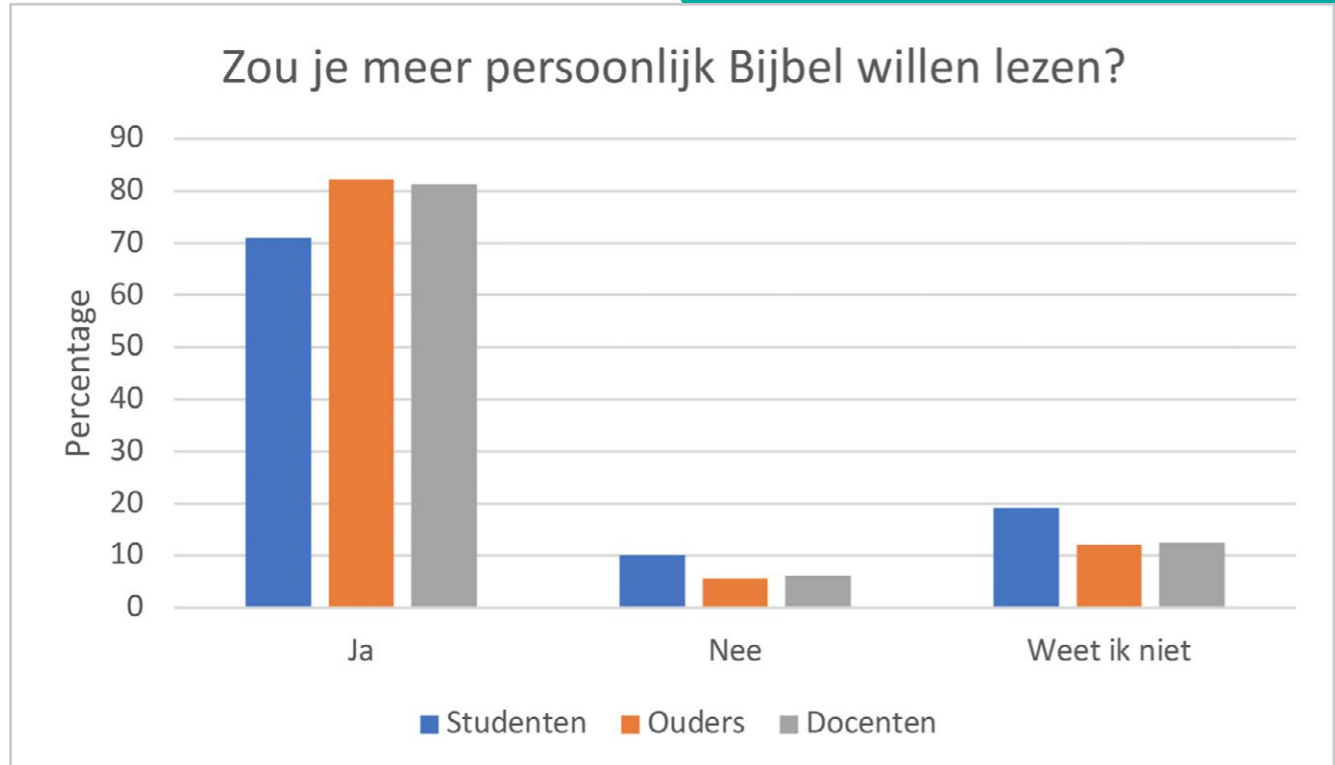
Vragen:

- Bijna een kwart van de studenten geeft aan thuis voorbeelden in het persoonlijk Bijbellezen te missen. Wat vind je hiervan? Hoe zouden ouders hun persoonlijk Bijbellezen 'zichtbaarder' kunnen maken?
- Zou het een goed idee zijn om op catechisatie een gezamenlijk patroon voor persoonlijk Bijbellezen af te spreken, zelfs als dat in plaats van het vaak theoretische huiswerk komt?
- Wat is de eerst aangewezen plaats om Bijbellezen te stimuleren en aan te leren? Thuis, kerk, school? Welke rol moet elk van deze drie hebben?

3. Wensen en verwachtingen

Wat zouden ouders, docenten, maar vooral de mbo-jongeren willen, als het gaat om Bijbel lezen? Zijn ze tevreden met hoe dat nu bij hen gaat, of zouden ze het liever anders zien? En hoe komt het als je er überhaupt niet toe komt om persoonlijk Bijbel te lezen?

We stelden de vraag:
Zou je meer persoonlijk Bijbel willen lezen?
Dat leverde onderstaand beeld op

Figuur 12. De wens om meer persoonlijk in de Bijbel te lezen

Bij ouders en docenten zie je een vergelijkbaar beeld met als grootste groep ruim 80% die meer zou willen lezen. Bij studenten is dat met 71% iets lager. Eén op de tien studenten zou niet méér Bijbel willen lezen en de overige 19% weet het niet.

Als iemand aangeeft méér persoonlijk in de Bijbel te willen lezen, is het interessant of die persoon dat toch al veel doet, of dat hij/zij juist erg weinig in de Bijbel leest. Onder de mbo-jongeren blijkt dat

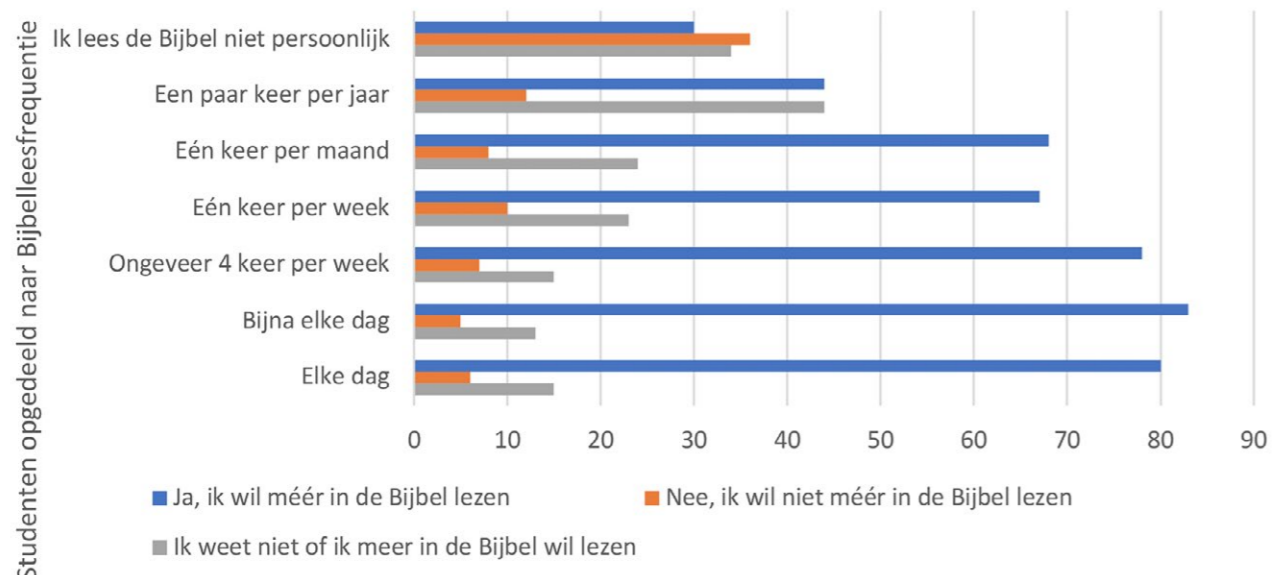
inderdaad een verschil te maken: de behoefte om méér in de Bijbel te lezen is het sterkst in de groep die het vaakst in de Bijbel leest. Degenen die de Bijbel niet persoonlijk lezen, of hooguit een paar keer per jaar, geven juist veel minder vaak aan dat ze meer in de Bijbel zouden willen lezen. En de twijfelaars, die niet zeker weten of ze meer willen lezen, zitten ook met name bij degenen die weinig tot niet Bijbel lezen. Dit is te zien in volgend figuur.

De behoefte om méér in de Bijbel te lezen is het sterkst in de groep die het vaakst in de Bijbel leest.

Degenen die de Bijbel niet persoonlijk lezen, of hooguit een paar keer per jaar, geven juist veel minder vaak aan dat ze meer in de Bijbel zouden willen lezen.

Relatie tussen huidige Bijbelleesfrequentie en de wens tot meer persoonlijk Bijbellezen (mbo-jongeren)

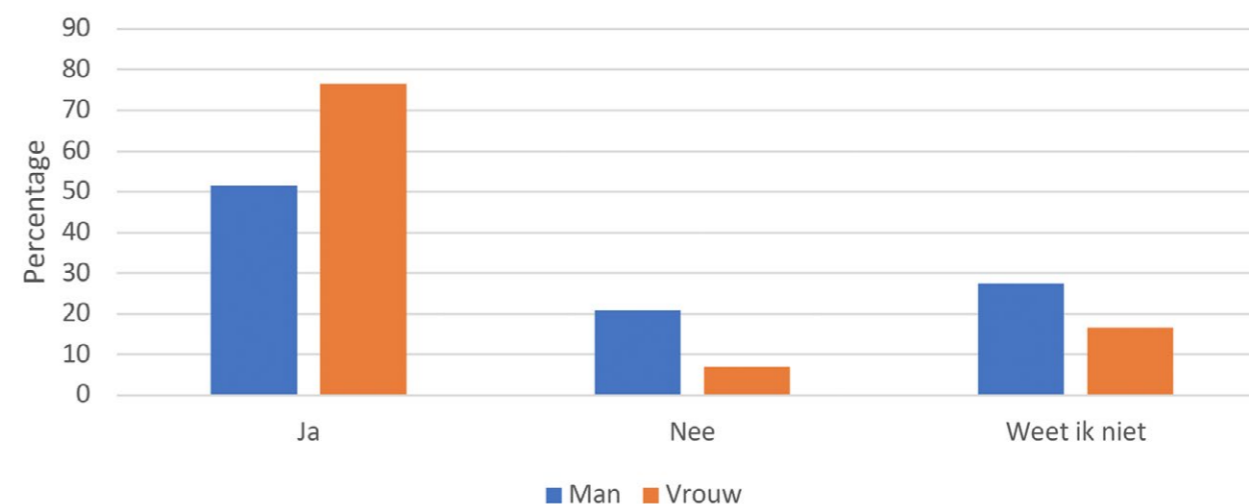

Figuur 13. Relatie tussen huidige Bijbelleesfrequentie en de wens tot meer persoonlijk Bijbellezen onder studenten

Dit beeld verschilt nauwelijks per leeftijdsgroep. Verdeeld naar sector komt het bij de sectoren Economie en Technologie iets vaker voor dat studenten niet meer willen Bijbellezen, en in de sector Welzijn juist iets vaker dat studenten dat wel willen. Groot zijn ook hier de verschillen echter niet. In de twee eerstgenoemde sectoren zitten meer mannelijke, en bij Welzijn juist meer vrouwelijke studenten. Het blijkt inderdaad dat mannelijke studenten minder vaak dan vrouwelijke studenten de wens hebben om meer Bijbel te lezen, en juist vaker te twifelen of dat niet te willen. In figuur 14 wordt dat in beeld gebracht.

Zou je meer persoonlijk Bijbel willen lezen? (mbo-jongeren)

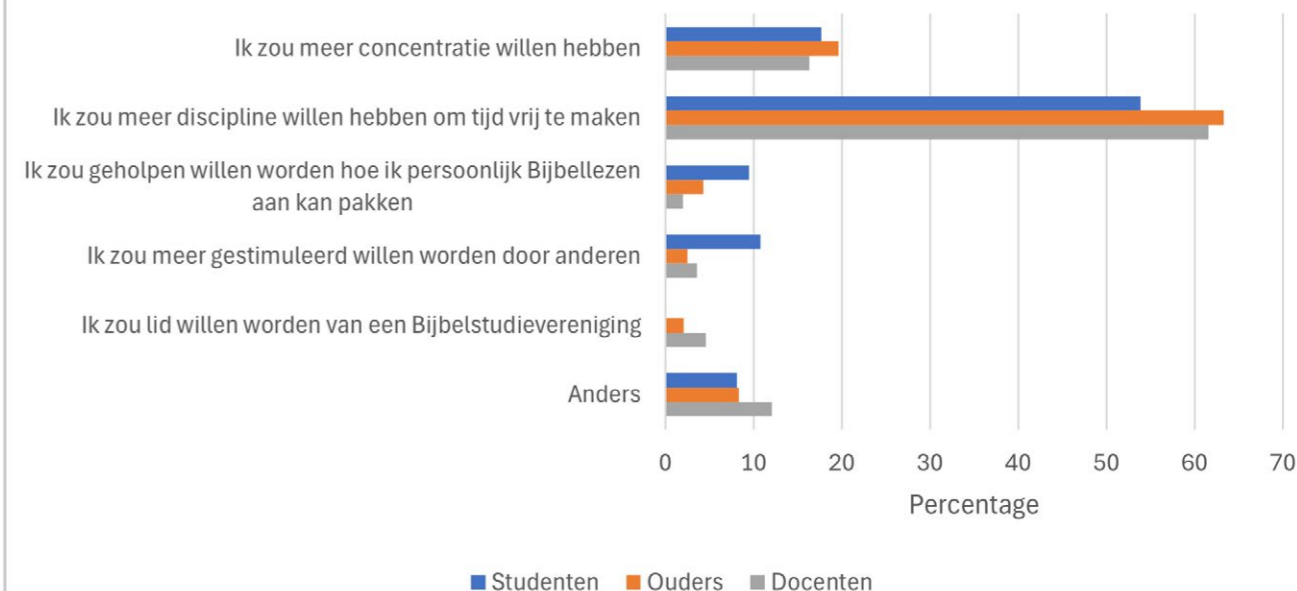
Figuur 14. De wens om méér persoonlijk in de Bijbel te lezen onder mannelijke en vrouwelijke mbo-jongeren

Als mbo-jongeren niet in de Bijbel lezen, wat is daarvan dan de reden? Hier springen er twee antwoorden uit: omdat het Bijbellezen de student niets doet, of omdat hij/zij er geen zin in heeft. Die twee antwoorden worden door zo'n 43% van de groep niet-Bijbellezers gegeven. Dat betekent dat een groter deel andere redenen heeft. Die redenen zijn heel uiteenlopend: dat het geen gewoonte is, omdat hij/zij het niet belangrijk vindt naast het gezamenlijke Bijbellezen, omdat hij/zij het toch niet begrijpt, zich te slecht voelt voor God, niet weet wat te lezen, of geen rust of tijd heeft. Allerlei omstandigheden dus die het persoonlijk Bijbellezen verhinderen, maar die vaker aan onmacht gerelateerd lijken te zijn dan aan weerstand.

Het grootste deel van de mbo-jongeren zou meer willen Bijbellezen. Wat zou hen daarbij helpen? Een groot deel geeft aan graag meer discipline en concentratie te willen hebben. Er is meestal minder verwachting van hulp of stimulans door ouders, docenten of leeftijdsgenoten. Bij ouders en docenten zijn die cijfers niet veel anders, al is de verwachting van stimulans of hulp door anderen duidelijk nog minder. In figuur 15 worden de gegevens zichtbaar, waarbij het antwoord "Ik zou lid willen worden van een Bijbelstudievereniging" door studenten niet gekozen kon worden.

Wat zou je helpen om meer persoonlijk Bijbel te lezen?

Figuur 15. Factoren die kunnen helpen om meer persoonlijk de Bijbel te lezen

Een kleine minderheid van ouders en docenten verwacht het van mensen om hen heen als het gaat om wat hen helpt om meer persoonlijk in de Bijbel te lezen. Bij studenten is die groep duidelijk groter, hoewel nog steeds een minderheid: twee

op de tien zouden geholpen willen worden, of meer door anderen gestimuleerd willen worden. In alle drie de groepen lijkt de grote meerderheid in eerste instantie naar zichzelf te kijken door concentratie of discipline te noemen.

Vragen:

- Veel studenten zouden graag meer discipline en concentratie willen hebben om persoonlijk te kunnen Bijbel lezen. Hoe zouden opvoeders hen hierin kunnen helpen?
- Studenten die veel Bijbel lezen hebben ook de wens om meer te lezen. Hoe komt dit?
- Is discipline en concentratie volgens jou inderdaad het belangrijkste aandachtspunt voor de meeste mbo-jongeren én opvoeders om meer in de Bijbel te lezen?
- Studenten verwachten weinig van de stimulans door ouders, docenten of leeftijdsgenoten. Wat vind je daarvan? Heeft het stimuleren van Bijbel lezen door opvoeders wel zin?
- Mannelijke studenten hebben minder de behoefte om méér persoonlijk in de Bijbel te lezen. Hebben zij een speciale aanpak nodig? Zo ja, welke?

Vragen of opmerkingen?
Mail: kenniscentrum@hoornbeek.nl

*De werkgroep Identiteit & Vorming is onderdeel van het Kenniscentrum.
Het Kenniscentrum stimuleert de kennisdeling in (en buiten) de organisatie
op onderwijskundig en identiteitsgebonden thema's.*